

Sygn. akt II CSK 145/15

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z wniosku A. N.
przy uczestnictwie E. Spółki Akcyjnej z siedzibą w G.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 października 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w Koninie
z dnia 21 listopada 2014 r., sygn. akt I 1Ca 407/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Pełnomocnik wnioskodawcy A.N. w skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w Koninie z dnia 21 listopada 2014 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt. 1 i 2 k.p.c.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pełnomocnik wnioskodawcy wskazał, że „z uwagi na rozbieżność w orzecznictwie koniecznym pozostaje rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy zagadnienia dopuszczalności uwzględnienia przez sądy powszechne zarzutu zasiedzenia służebności gruntowej o treści służebności przesyłu na rzecz podmiotów niebiorących udziału w postępowaniu (najczęściej Skarbu Państwa) z wniosku o ustanowienie służebności przesyłu”. Autor skargi kasacyjnej wskazał również, że „skarga kasacyjna zasługuje na rozpoznanie również z uwagi na konieczność wykładni art. 140 k.c. w zw. z art. 305¹ k.c. w zw. z art. 305⁴ k.c. w zw. z art. 285 k.c. w zw. z art. 292 k.c. w zw. z art. 21 ust. 1 Konstytucji RP”.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, różnią się od przesłanek, o których mowa w art.

398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Ten sam problem prawny nie może być istotnym zagadnieniem prawnym, które z założenia jest problemem charakteryzującym się „nowością” i stanowić jednocześnie przedmiot rozbieżnej wykładni w orzecznictwie bądź wypowiedziach doktryny (por. przykładowo postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, nie publ., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2014 r., III SK 2/14, nie publ.). Z treści uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika, że skarżąca obie przesłanki potraktowała zamiennie.

Odnosząc się do występowania w sprawie przesłanki, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy przypomnieć, że przez istotne zagadnienie prawne należy rozumieć problem o charakterze prawnym powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozstrzygnięcie stwarza realne i poważne trudności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 r. IV CSK 53/2013, nie publ.). Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje - w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych – rozbieżne oceny. Ponadto należy je przytoczyć wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08 nie publ.).

Pytania sformułowane przez autora skargi nie spełniają powyższych wymagań w odniesieniu do obu przesłanek wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt. 1 i 2 k.p.c. Wskazanie na potrzebę dokonania wykładni w określonym zakresie nie spełnia powyższych wymagań, bowiem autor skargi kasacyjnej nie wykazał, że w zależności od argumentów, *nota bene* niepowołanych, istnieje możliwość przyjęcia różnych ocen prawnych. W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że ustalenie faktu nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie w innej sprawie niż w postępowaniu o stwierdzenie zasiedzenia jest dopuszczalne wtedy, gdy ustalenie to nie należy do samego rozstrzygnięcia w danej sprawie, lecz stanowi jedynie jego przesłankę (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2012 r., I CSK 641/11, nie publ. i powołane w nim

orzecznictwo). Autor skargi kasacyjnej twierdząc, że powyższa kwestia jest nadal źródłem rozbieżnych orzeczeń sądów powszechnych, nie wykazał, że twierdzona rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisów prawa, a wskazane w skardze orzeczenia zapadły na tle podobnych lub identycznych stanów faktycznych.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).